

Departementet, Holmens Kanal 22, 1060 København K
Tlf. 3392 9300, Fax. 3392 9441, E-mail valg@ism.dk
J.nr. 2009-5963

Forsvarsministeriet fmn@fmn.dk
cc. : lsn@fmn.dk, afr@fmn.dk

---

11. august 2009

Vedrørende brevstemmeafgivning til kommunal- og regionalvalget den 17. november 2009

1. Indledning

Tirsdag den 17. november 2009 skal der afholdes valg til kommunalbestyrelser og regionsråd i Danmark. Valgene afholdes efter reglerne i lov om kommunale og regionale valg (lovbekendtgørelse nr. 144 af 24. februar 2009) samt de bekendtgørelser og cirkulærer, som ministeriet har udstedt i henhold til loven.

Indenrigs- og Socialministeriet skal i den anledning anmode Forsvarsministeriet om at sørge for, at de stemmemodtagere, der er udpeget gennem Forsvarsministeriet, samt chefen for slædepatruljen Sirius og stationslederen på Station Nord i fornødent omfang bliver underrettet om nedenstående vedrørende brevstemmeafgivningen samt bliver forsynet med det fornødne brevstemmemateriale.

2. Betingelser og frist for brevstemmeafgivning

Ret til at afgive stemme, herunder brevstemme, til kommunale og regionale valg har enhver, der på valgdagen er fyldt 18 år, har fast bopæl i kommunen/regionen i Danmark, og som herudover enten har dansk indfødsret (statsborgerskab), er statsborger i en de øvrige medlemsstater i EU, er statsborger i Island eller Norge eller uden afbrydelse har haft fast bopæl i riget i de sidste 3 år forud for valgdagen.

Efter reglerne i den kommunale og regionale valglovs kapitel 6 kan enhver vælger, der er forhindret i at møde frem til afstemningen på valgdagen, afgive brevstemme på ethvert folkeregister fra og med den 3. tirsdag i august måned i valgåret, dog senest lørdagen før valgdagen. **På folkeregistrene/borgerservicecentre i Danmark kan der således brevstemmes fra og med tirsdag den 18. august 2009 til og med lørdag den 14. november 2009.**

Vælgere, der opholder sig midlertidigt i udlandet, kan brevstemme på enhver dansk diplomatisk eller konsulær repræsentation, eller hos en stemmemodtager der er udpeget af Indenrigs- og Socialministeriet. Vælgere, der opholder sig på

Færøerne eller i Grønland, kan brevstemme på henholdsvis de færøske og de grønlandske folkeregistre samt hos de særligt bemyndigede brevstemmemodtagere på henholdsvis Færøerne og i Grønland. **Brevstemmeafgivning i udlandet samt på Færøerne og i Grønland kan finde sted fra og med tirsdag den 18. august 2009** (dvs. fra og med den 3. tirsdag i august måned i valgåret).

Der er **ikke fastsat nogen sidste frist for at afgive brevstemme i udlandet** m.v. En brevstemme skal imidlertid være afgivet i så god tid, at den kan være sendt hjem til vedkommende kommune, inden afstemningen går i gang kl. 9 på valgdagen.

3. Brevstemmemateriale

Ved brevstemmeafgivning må kun anvendes det brevstemmemateriale, der er tilvejebragt ved Indenrigs- og Socialministeriets foranstaltning.

Indenrigs- og Socialministeriet har i 2008 fået fremstillet nyt brevstemmemateriale til kommunale og regionale valg.

Brevstemmematerialet består af:

- 1) en **grå stemmeseddel** til kommunalbestyrelsesvalget påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalg" og forsynet med tre rubrikker til angivelse af henholdsvis bogstavbetegnelse, listebetegnelse (partinavn) og kandidatnavn,
- 2) en **blå konvolut**, der på forsiden er påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunalbestyrelsesvalg" samt en kortfattet vejledning om, hvordan stemmesedlen skal udfyldes,
- 3) en **gul stemmeseddel** til regionsrådsvalget påtrykt ordene "Stemmeseddel til regionsrådsvalg" og forsynet med tre rubrikker til angivelse af henholdsvis bogstavbetegnelse, listebetegnelse (partinavn) og kandidatnavn,
- 4) en **gul konvolut**, der på forsiden er påtrykt ordene "Stemmeseddel til regionsrådsvalg" samt en kortfattet vejledning om, hvordan stemmesedlen skal udfyldes,
- 5) et **følgebrev**, der på vejledningssiden nederst i højre hjørne er påtrykt: "Schultz 2008", samt
- 6) en **gråblå yderkuvert**, der på forsiden i nederste venstre hjørne er påtrykt ordene "Stemmeseddel til kommunale og regionale valg".

Eventuelle restoplæg af brevstemmemateriale fra kommunal- og regionalvalget i **2005 kan fortsat benyttes**. Tidligere restoplæg kan derimod *ikke* benyttes. Brevstemmemateriale beregnet til folketingsvalg, folkeafstemninger eller Europa-Parlamentsvalg kan *ikke* benyttes til kommunale og regionale valg.

Benyttes restoplæg af brevstemmemateriale fra kommunale og regionale valg i 2005 i henhold til ovenstående, skal ministeriet gøre opmærksom på, at

det kan give nogle **problemer i forhold til postsorteringen**, hvis yderkuverten frankeres med en frankeringsmaskine, der påfører afsenderens postnummer. I dette tilfælde kan man risikere, at yderkuverten ved den maskinelle postsortering returneres til indehaveren af frankeringsmaskinen. Dette skyldes, at yderkuverten i det gamle materiale er mindre end i det nye brevstemmemateriale, som ministeriet har fået fremstillet. For at undgå dette skal brevstemmemodtageren overstrege afsenderadressen i frankeringsstemplet, inden brevet videregives til Post Danmark til postbesørgelse.

4. Fremgangsmåden ved anvendelse af brevstemmematerialet til kommunale og regionale valg 2009

Ved anvendelse af brevstemmematerialet til kommunale og regionale valg foretages stemmeafgivning til både kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget ved benyttelse af ét sæt brevstemmemateriale, idet hvert sæt som nævnt indeholder både en stemmeseddel med tilhørende konvolut til kommunalbestyrelsesvalget og en stemmeseddel med tilhørende konvolut til regionsrådsvalget. Følgebrevet vedrører derfor både kommunalbestyrelsesvalget og regionsrådsvalget, og dette følgebrev samt de to konvolutter med stemmesedler skal sendes til vedkommende kommunalbestyrelse i samme yderkuvert. Yderkuverterne må ikke være indlagt i andre konvolutter ved aflevering til postbesørgelse.

Om fremgangsmåden ved stemmeafgivningen kan i øvrigt henvises til den vejledning, der er trykt på bagsiden af følgebrevet. På forsiden af følgebrevet skal vælgeren bl.a. angive, om der fremsendes én eller to konvolutter med stemmeseddel, jf. nedenfor.

Hvis en vælger kun ønsker at afgive stemme enten til kommunalbestyrelsesvalget eller til regionsrådsvalget, kan vælgeren tilbagelevere den ubenyttede stemmeseddel med tilhørende konvolut til stemmemodtageren, der i givet fald straks skal tilintetgøre den ubenyttede stemmeseddel og konvolut. I stedet for at tilbagelevere den ubenyttede stemmeseddel med tilhørende konvolut, kan vælgeren dog blot undlade at udfylde den pågældende stemmeseddel, men i øvrigt følge den almindelige fremgangsmåde med at lægge stemmesedlen i den tilhørende konvolut og tilklæbe denne, og derefter lægge den tilklæbte konvolut i yderkuverten sammen med den anden konvolut med udfyldt stemmeseddel samt følgebrevet.

5. Nye regler om hjælp til brevstemmeafgivning

Reglerne om hjælp til stemmeafgivning blev ændret ved lov nr. 1347 af 19. december 2008. Herefter har *alle* vælgere med behov for hjælp til stemmeafgivningen fået ret til at forlange, at hjælpen ydes af den person, som vælgeren selv har udpeget, når blot der samtidig medvirker en myndighedsperson (kommunal- og regionalvalglovens § 55, stk. 2 og § 67, stk. 4). Hjælpen ydes af den personligt udpegede hjælper *ud over* stemmemodtageren eller, hvis der medvirker flere stemmemodtagere, *i stedet for* den ene af stemmemodtagerne. Ønsker vælgeren hjælp fra en personligt udpeget hjælper, skal der således i *alle* tilfælde ud over den personlige hjælper tillige medvirke en stemmemodtager. Dette

gælder såvel ved stemmeafgivningen på afstemningsdagen som ved brevstemmeafgivningen.

Den fornødne hjælp skal i tilfælde, hvor vælgeren ved brevstemmeafgivning har udpeget en personlig hjælper, ydes af hjælperen og stemmemodtageren i *for-ening*. Det vil dog være naturligt, at det er stemmemodtageren, der sikrer sig vælgerens identitet, giver vælgeren vejledning m.v. og attesterer stemmeafgivningen på følgebrevet. Som en følge heraf må hjælperen i stedet for stemmemodtageren underskrive følgebrevet på vælgerens vegne, hvis vælgeren skal have hjælp hertil, da den, der underskriver følgebrevet, ikke samtidig må attestere. Kan den person, vælgeren har udpeget, ikke underskrive følgebrevet, må en anden stemmemodtager tilkaldes for at løse denne opgave.

6. Vejledning om brevstemmeafgivning til de kommunale og regionale valg den 17. november 2009

- ./ Vedhæftet som bilag findes Indenrigs- og Socialministeriets **Vejledning om brevstemmeafgivning til de kommunale og regionale valg den 17. november 2009 ved brevstemmeafgivning på Færøerne, i Grønland, i udlandet, på danske skibe i udenrigsfart og på danske havanlæg uden for dansk område.**

I vejledningen er bl.a. gengivet indholdet af Indenrigs- og Socialministeriets bekendtgørelse af 10. august 2009 om, hvilke bogstavbetegnelser der ved de kommunale og regionale valg den 17. november 2009 skal tildeles kandidatli-ster for partier, der pr. 1. august 2009 er opstillingsberettigede til folketingsvalg, og for det tyske mindretals parti. I tilslutning hertil er udtrykkeligt anført, at for-tegnelsen ikke viser, om de nævnte partier opstiller til valget i den enkelte kommune eller region. Det er endvidere anført, at fortegnelsen ikke udelukker, at der i de enkelte kommuner/regioner kan være eller blive opstillet andre kan-didatli-ster. Bekendtgørelsen vil blive offentliggjort i Statstidende den 12. august 2009.

Indenrigs- og Socialministeriet skal anmode Forsvarsministeriet om at tilsende de stemmemodtagere, der er udpeget gennem Forsvarsministeriet, samt chefen for slædepatruljen Sirius og stationslederen på Station Nord et eksemplar af vejledningen med henblik på, at vejledningen kan være til rådighed for de væl-gere, der måtte henvende sig for at brevstemme til kommunal- og regionalval-get.

Til brug for Forsvarsministeriets rekvisition af brevstemmemateriale kan oply-ses, at brevstemmematerialet kan rekvireres hos Schultz Distribution, Hersted-vang 10-12, 2620 Albertslund, tlf. 43 22 73 00, telefax 43 63 19 69, e-post schultz@schultz-grafisk.dk. Det er ikke muligt at bestille brevstemmemateriale via internettet. Ved bestillinger af brevstemmemateriale bedes tydeligt angivet, at man ønsker **store sæt**, der består af alle 6 dele af brevstemmematerialet.

Med venlig hilsen

Nicoline Nyholm Miller
Valgkonsulent